

УДК 821.161.2

Миرونюк Л. В.¹, Іващенко Н. А.²

¹ старш. викл. ЗНТУ

² студ. гр. ФКНТ-518 ЗНТУ

СПЕЦИФІКА ЖЕСТІВ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ НАРОДІВ АЗІЇ)

Невербальні засоби, серед яких жести та міміка, є важливими компонентами процесу спілкування. Про їх роль в міжкультурній комунікації написано як у працях вітчизняних науковців (І. Ковалинської, О. Корніяка, Л. Корнєєвої, М. Кочергана, Ю. Пелеха, Г. Почепцова, С. Семчинського та інших), так і зарубіжних (Ван Дейка, А. Вежбицької, С. Григорєва, М. Красавського, Г. Крейдліна, В. Маслової та інших). Мета нашої роботи – порівняти жест рукоостискання в комунікації народів Азії.

Жест рукоостискання є полісемічним, якщо розглядати його як той, який використовується для привітання при зустрічі / прощанні, при вітаннях з певної нагоди (свято, ювілей, укладення певної угоди тощо). Його мета – демонстрація доброї волі. Проте, розглядаючи його особливості в контексті різних культур, спостерігаємо його моносемічність. Наприклад, в Японії, прийнято вважати, що рука відображає душу особи. Відтак, рукоостискання двома руками означає нещирість почуттів. У корейській, китайській та тибетській культурах при рукоостисканні потрібно використовувати дві руки, або, у крайньому випадку, подається права рука, а ліва підтримує праву в районі ліктя з боку плеча (знизу). Використання однієї руки, особливо лівої – у цих культурах знак неповаги. У мусульманській традиції не допускається рукоостискання між особами чоловічої і жіночої статі, що є цілком прийнятним у Західних культурах, особливо під час ділових зустрічей. Різним народам притаманна різна частота, інтенсивність жестикуляції. Спостерігаючи за спілкуванням людей під час кругосвітньої подорожі, англійський учений М. Аргайл встановив, що в середньому впродовж годинної розмови фін вдається до жестикуляції один раз, італієць – 80, француз – 120, а мексиканець – 180.

Отже, володіння невербальними засобами комунікації, зокрема жестами, та знання їх специфіки в різних культурах сприяє розвитку міжкультурної компетентності індивіда в сучасному глобалізованому світі. Так, жест рукостискання в невербальному етикеті є полісемічним і виражає демонстрацією доброї волі. Але в контексті певних культур, наприклад народів Азії, він набуває виразних індивідуальних ознак, відтак: в японській культурній традиції – рукостискання двома руками означає нещирість почуттів, а в корейській, китайській та тибетській – знак поваги.